

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR ÜNİTESİ DEĞERLENDİRME SINAVI 1

1-

Islahat Fermanı'nın özelliklerden bazıları şunlardır:

- Halkın can, mal, namus ve ırz güvenliği sağlanacak.

- Gayrimüslimler devlet memurluklarına, askeri hizmetlere ve okullara alınacak.

- Resmi yazışmalarda, gayrimüslimleri küçük düşürücü söz ve deyimler kullanılamayacak

- Gayrimüslimler de Belediye ve İl Genel Meclislerine üye olabilecek.

Yalnızca bu bilgilere göre Islahat Fermanı ile ilgili;

- 1- Azınlıklar siyasi haklar elde etmiştir.
- 2- Sadece azınlıklar ile ilgili kararlar alınmıştır.
- 3- Islahat Fermanı, toplumun birlik ve beraberliğine aykırıdır.

Yargılarından hangilerine ulaşamaz?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I ve II ve III

Kral Edward İstanbul'a geldiği zaman, yatından bir motora binerek Dolmabahçe Sarayı'na yavaşır. Atatürk de rıhtımda onu beklemektedir. Deniz dalgalı olduğundan, kralın bindiği motor, sürekli inip çıkmaktadır. İmparator rıhtıma çıkmak istediği bir sırada, eli yere değerek tozlanır.

O sırada Atatürk elini uzatmış bulunduğundan, kral da ona elini uzatmadan önce mendiline silmek ister. Ama Atatürk hemen devreye girer ve:

"Yurdumun toprağı temizdir, o elinizi kirletmez." diyerek kralı elinden tutup rıhtıma çıkarır.

2-Yukarıda verilen bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Mustafa Kemal, alçakgönüllü bir kişiliğe sahiptir.
- B) Ülkesini ve milletini seven gerçek bir vatanseverdir.
- C) Yeri geldiğinde düşüncelerini ifade etmekten çekinmez.
- D) Ulusal egemenliği herşeyin üstünde tutar.

HAYATIMIZ SOSYAL

-Osmanlı Devleti'nin **resmi dini İslam'dır** ve Kanuni Esasi yasalarının uygulanan hiçbir karar İslam dinine aykırı nitelikte olmayacaktır.

-Bu anayasaya göre hükümetin sorumluluğu meclise karşı değil, **padişahın bizzat kendisine** olmalıdır. Meclisi açma ve kapama yetkisi padişaha aittir.

-Mülkiyet ve dilekçe hakkı, din özgürlüğü, vergi eşitliği ve konut dokunulmazlığı gibi sosyal haklar da o dönemde yaşayan insanların Kanuni Esasi ile birlikte sahip oldukları haklar arasındadır.

-Bu noktada toplum düzenini bozan kişi ve toplulukları sürgün etmek padişahın en önemli yetkileri arasındadır.

-**İşkence ve her türlü eziyet** tamamen yasaktır.

-Kanunda olmayan herhangi bir sebepten dolayı kimsenin **özel mülküne zorla girilemez. Bir kanuna bağlı olmayan durumda hiç kimseden vergi veya bunun gibi paralar** alınamaz.

3- Yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda Kanuni Esasi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tam manasıyla demokratik bir anayasadır.
- B) Toplumu ilgilendiren önemli kararlar alınmıştır.
- C) Eşitlik, hak ve özgürlükten bahsedilmiştir.
- D) Hukukun üstünlüğüne vurgu yapılmıştır.

19. yüzyıl ve 20. yüzyıl başları Osmanlı Devleti açısından büyük değişimlerin yaşandığı ve devletin dağılma ve parçalanma sürecine girdiği zamandı. Avrupa'da yaşanan bazı siyasal ve ekonomik gelişmelerin etkilerini bu dönemde topraklarında hissetmeye başlayan devlet, eski ekonomik ve siyasi gücünü kaybetti. 1789'da gerçekleşen Fransız İhtilali ile demokrasi, özgürlük, eşitlik, adalet, laiklik ve milliyetçilik gibi düşünceler Fransa'dan başlayarak tüm Avrupa ülkelerine yayıldı. Bu düşüncelerden Osmanlı Devleti de etkilendi. Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayan azınlıklar milliyetçilik akımının etkisiyle bağımsızlıklarını kazanmak için ayaklandı. Bu ayaklanma sonrasında Avrupa kıtasındaki topraklarının çoğunu kaybeden ve sınırları daralan devlet, elinde kalan topraklarını korumakta oldukça zorlandı.

4-Verilen açıklamaya göre aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı devleti çok uluslu bir yapıya sahiptir.
- B) Ayaklanmaların çıkışında milliyetçilik düşüncesi etkilidir.
- C) Azınlıklar dış devletlerin desteğini sağlamışlardır.
- D) Osmanlı devleti topraklarını korumakta zorlanmıştır.

SELANİK

1. Selanik şehri, Makedonya'nın bir kentidir. Makedonya içerisinde olan en kalabalık şehirdir.
2. Selanik şehri içerisinde bir çok dini barındırır. Musevi, Hristiyan, Müslüman ve benzeri gibi birçok dine mensup kişiler bu şehirde yaşarlar.
3. Selanik şehri önemli bir liman kentidir. Liman kenti olması kendisine ticaret manasında büyük getiri elde etmesini sağlamıştır.
4. Selanik şehrinde eğitim ve öğretim oldukça iyi bir seviyededir. Eğitim ve öğretim olarak gelişmiş bir kenttir.
5. Selanik kenti özgür bir kenttir. İçerisinde birçok dine mensup ve çok uluslu kişiler yaşamaktadır.
6. Önemli demiryolu ağına sahiptir.

5- Yukarıda Selanik şehri ile ilgili bilgiler verilmiştir. Buna göre aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Önemli kara ve denizyoluna sahiptir.
- B) Selanik , sosyal ve kültürel olarak en gelişmiş Osmanlı şehridir.
- C) Farklı ırktan insanlar bir arada yaşamaktadır.
- D) İnsanlar din ve inanışlarını özgürce yerine getirirler.

Aşağıda Sanayi İnkılabı'nın Osmanlı devleti'ne olan etkisi hakkında bilgiler verilmiştir.

Osmanlı İmparatorluğu, bu son kısma giren yarı sömürgelerden biriydi. Sömürgeler, yabancı bir devletin hem siyasi-askeri, hem iktisadi hâkimiyeti ve nüfuzu altında olan ülkelerdi. Yarı sömürgeler şeklen bağımsız görünmekle beraber, hakikatte gene yabancı ülkelerin imtiyaz ve kontrolleri ve bilhassa iktisadi hâkimiyetleri altında olan memleketlerdi. (Mesela Türkiye, İran, Çin vs. gibi).

Osmanlı imparatorluğu, bu yarı sömürge nizamının tamamen içindeydi. Bir taraftan kapitülasyonlar, borçlandırma yolu ile istismarlar, diğer taraftan, kapitülasyonların da yardımıyla millî sanayi çöktü. Batının sanayileşmesi suretiyle Türk halkı soyguna maruz kaldı. Neticede Türklerin gittikçe fakirleşmesi, Osmanlı Devleti'nin son yüz elli yıllık tarihinin, en acıklı gelişmesidir. Kaldı ki yabancı mamullerin Türkiye'ye ithali ve Türk gıda ve hammaddelerinin yabancı ülkelere ihracı işi de, Türk soyundan olanların değil, Türkiye'deki azınlıklar ile, yerleşmiş Frenklerin elindeydi.

ŞEVKET SÜREYYA AYDEMİR / TEK ADAM (3. CİLDİ)

6- Yukarıda verilen bilgilerden yola çıkarak Osmanlı Devleti ile ilgili ulaşılabilecek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yabancı devletlerin etkisi altında kalmıştır.
- B) Ekonomik yönden bağımsız değildir.
- C) Ülke içindeki azınlıklar gittikçe zenginleşmişlerdir.
- D) Avrupalı devletlerden borç para almışlardır.

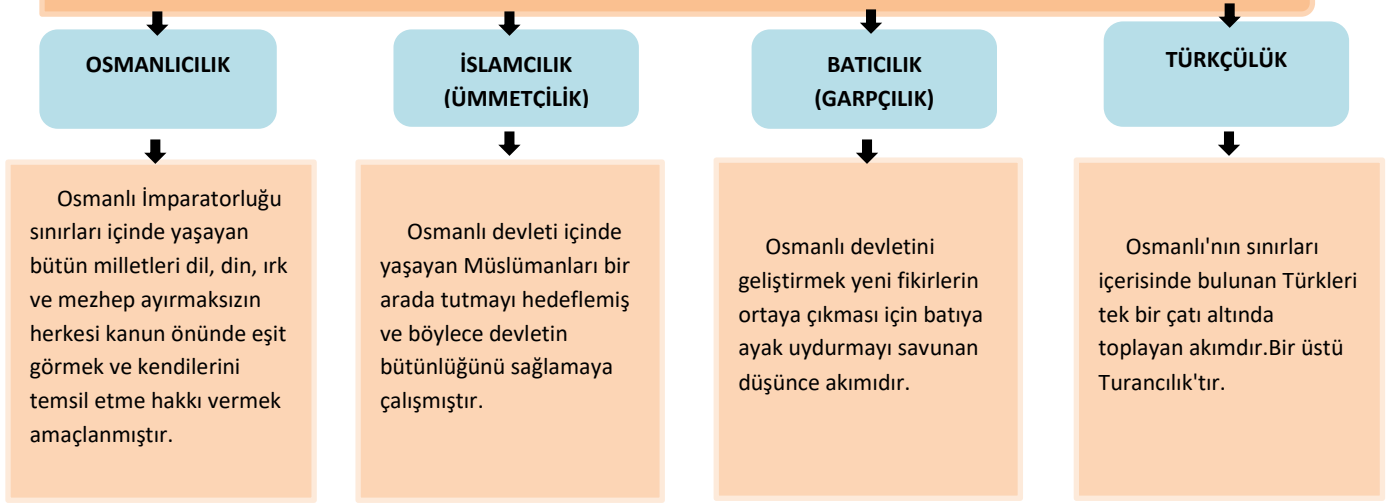
Şam 5.Ordu

Mustafa Kemal 11 Ocak 1905 tarihinde katıldığı 5.Ordu'da iyi karşılanmaz. Havran bölgesindeki bir isyanı bastırma hareketine katılır. Sefer sonunda O'na ve arkadaşları Müfit'e **ganimet parası verilmek istenir, reddederler.** Mustafa Kemal, Şam'da stajını yaptığı Süvari Alayı Komutanı Lütfi Bey, arkadaşı Müfit ve Mustafa Bey (Cantekin-Cumhuriyet Dönemi Milletvekili) ile Ekim 1905 tarihinde, kötüye giden Osmanlı İmparatorluğu için **Vatan ve Hürriyet Cemiyetini** kurarlar.

7-Yukarıda verilen bilgilere göre Atatürk'ün hangi kişisel özelliklerine vurgu yapılmıştır?

- A) Alçak gönüllülük – İdealistlik
- B) Teşkilatçılık – İleri görüşlülük
- C) İleri görüşlülük – Alçak gönüllülük
- D) Teşkilatçılık - Vatanseverlik

OSMANLI DEVLETİ'NİN PARÇALANMASINI ENGELLEMELİK İÇİN ORTAYA ATILAN FİKİR AKIMLARI

1789'da Fransız İhtilali ile yayılan milliyetçilik ve bağımsızlık yanlısı düşünceler Osmanlı Devleti'nde maddi bozulmaların yanı sıra manevi bozulmalara da sebep olmuştur. Fransız İhtilali'nin etkisiyle ilk isyan eden Sırp'lardan sonra Rumlar cesaretlenerek Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanmışlardır. 1829 yılında imzalanan Edirne Antlaşması ile Rumlar (Yunanistan) bağımsızlığını ilan etti. Osmanlı Devleti de Yunanistan'ı tanımış oldu.

8- Yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda yaşanan bu hadisenin aydınların sunduğu fikir akımlarından hangisinin önemini kaybetmesine yol açtığı söylenebilir?

A) Osmanlılık

B) İslamcılık

C) Batıcılık

D) Türkçülük

MANASTIR ASKERİ İDADİSİ VE MUSTAFA KEMAL

Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisinde, arkadaşlarından Ömer Naci, Atatürk'ün edebiyata ilgi duymasında rol oynadı. Şiir ve hitabet sanatıyla yakından ilgilenmeye başlayan Atatürk, Namık Kemal'den ve eserlerinden ciddi şekilde etkilendi. Kitabet öğretmeni Mehmet Asım Bey, Atatürk'ün şiir ve edebiyata olan eğilimini fark edip, onunla askerlik mesleğine yönelmesi gerektiğiyle ilgili konuştu. Ancak, Atatürk için hitabet her zaman çok önemli oldu, ayrıca yazma tutkusunu da devam etti.

Yakın arkadaşı Fethi Okyar'ın da desteğiyle Fransız ihtilalinin öncüleri Voltaire, J.J. Rousseau gibi filozofları tanıdı, tarih ve siyaset konusundaki bilgisi arttı. O dönem ayrıca sonradan sürekli işbirliği yapacağı arkadaşları, Nuri Conker, Salih Bozok ve Fuat Bulca'yla da tanıştı. Atatürk'ü en çok etkileyen derslerden biri de tarih'ti. Zira tarih öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Bey (5. Dönem diyarbakir Milletvekili) geniş kapsamlı bir tarih vizyonu ile Atatürk'e yeni ufuklar açtı. İdadide başlayan tarih sevgisi hayatı boyunca devam etti.

9-Yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda Mustafa Kemal ile ilgili çıkarılabilecek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Askeri eğitimini tam anlamıyla icra edememiştir.
- B) Sadece kendi düşüncelerini uygulamaya çalışmıştır.
- C) Edebiyat ve sanat ile ilgilenmiştir.
- D) Çok yönlü kişiliğe sahiptir.

HAYATIMIZ SOSYAL

ASKERİ GÖREVLERİ	ASKERİ BAŞARILARI	BAŞARILARINDA ÖN PLANA ÇIKAN KİŞİSEL ÖZELLİKLERİ
Trablusgarp Savaşı	Derne ve Tobruk'ta İtalyanlara karşı halkı bir araya getirerek mücadele etmiştir.	Örgütleyicilik
Çanakkale Savaşı	Düşmana karşı emri altındaki askerleri iyi idare etmiştir.	Yöneticilik - Liderlik
Kurtuluş Savaşı	Anadolu'yu düşman işgalinden kurtarmak adına her türlü girişimde bulunmuştur.	Vatanseverlik- Kararlılık

10-Yukarıdaki tabloda verilen bilgilerden yola çıkarak Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı kişilik özelliklerine sahiptir.
- B) Başarılı bir asker ve yöneticidir.
- C) Katıldığı savaşlar Anadolu 'da gerçekleşmiştir.
- D) Farklı görev yerlerinde bulunmuştur.